

Наша мова солов'їна, враховуємо новий Закон про мову в процесі закупівель

Чужу мову можна вивчити за шість років,
а свою треба вчити все життя. Франсуа Вольтер

Новий Закон про мову враховуємо особливості

Передплатники журналу «Радник в сфері державних закупівель» прочитавши випуск 8 (95) за серпень 2019 знають, що 16 липня набрав чинності Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» № 2704-VIII (далі Закон про мову). Згідно частини 1 статті 1 Закону про мову **єдиною** державною (офіційною) мовою в Україні є **українська мова!**

Так стаття 19 Закону передбачає застосування державної мови під час укладення міжнародних договорів України.

Міжнародні двосторонні договори України укладаються державною мовою та мовою іншої сторони, якщо інше не передбачено таким міжнародним договором.

Міжнародні багатосторонні договори укладаються мовами, погодженими сторонами.

Замовники які закуповують комп'ютерні програми для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій державної і комунальної форм власності відповідно до частини 4 статті 27 Закону про мову повинні враховувати, що **обов'язковою умовою є наявність користувацького інтерфейсу державною мовою**, крім випадку, коли до створення користувацького інтерфейсу державною мовою для відповідної комп'ютерної програми може використовуватися комп'ютерна програма з користувацьким інтерфейсом англійською мовою.

Також слід звернути увагу на статтю 30 Закону про мову, яка зокрема, визначає що **інформація про товари та послуги** на території України надається **державною мовою**.

Як тепер готувати документацію та тендерну пропозицію?

В статті 15 Закону про публічні закупівлі чітко встановлено, що під час проведення процедур закупівель **усі документи**, що готуються **замовником**, викладаються

українською мовою, а також за рішенням замовника одночасно всі документи можуть мати автентичний переклад на іншу мову. Визначальним є текст, викладений українською мовою. Отже, що стосується підготовки замовником тендерної документації усе зрозуміло – українська мова обов'язкова.

А що ж робити учасникам?

Відповідно до пункту 12 частини 2 статті 22 Закону про публічні закупівлі тендерна документація повинна містити інформацію про мову (мови), якою (якими) повинні бути складені тендерні пропозиції.

Відмічу, що Законом про публічні закупівлі не передбачено на якій мові необхідно готувати тендерні пропозиції учасникам. Виходить, що замовник може однаково вимагати подання учасниками пропозицій державною мовою або дозволити подання пропозицій, чи окремих документів у їх складі визначеною іноземною мовою, напр., російською чи англійською. За змістом Закону про публічні закупівлі замовнику не заборонено навіть вимагати подання пропозицій виключно іноземною мовою, однак робити так не рекомендую.

По-перше, українська мова усе ж таки є державною, враховуємо Закон про мову.

По-друге, за відсутності перекладу, доступного для розуміння як членами тендерного комітету, так і третіми особам, необхідно буде витрати додаткові кошти на переклад. Замовник також може опинитися в скрутному становищі, коли буде необхідно, напр., продемонструвати наявність конкретного документа в складі пропозиції або довести обґрунтованість свого вибору Органу оскарження, представники якого не зобов'язані бути дипломованими філологами-поліглотами.

Отже краще вимагати автентичний переклад на українську мову. Про те, як таку вимогу встановити, детально розгляну приклади в журналі «Радник в сфері державних закупівель» <https://radnuk.com.ua/perdplata/>

Учасникам потрібно бути пильними та готувати на вимогу замовника переклад на українську мову документів поданих в складі тендерних пропозицій.

Крім того звертайте увагу, що вимоги в тендерних документаціях можуть відрізнятися, і бути специфічними, наприклад:

Приклад 1

Якщо у складі тендерної пропозиції надається документ, що складено іншою мовою, Учасник надає переклад цього документу, який зроблений в центрі перекладів та завірений підписом уповноваженої особи і печаткою цього центру.

Приклад 2

Документи або копії документів, що надаються Учасником у складі тендерної пропозиції, викладені іншими мовами, повинні надаватися разом із їх автентичним перекладом на українську мову. Справжність (вірність) перекладу цих документів та справжність підпису перекладача, яким зроблено переклад, засвідчується нотаріально.

Приклади оскарження щодо перекладу

Далі пропоную ознайомитися з цікавими та актуальними прикладами рішень Колегії АМКУ, які стосуються перекладу документів в пропозиції учасника. За швидкий пошук цікавих рішень дякую інструменту для пошуку, дослідження та використання практики Антимонопольного комітету України щодо оскарження публічних закупівель — amcu.clarityapp.pro

Рішення № 11123-р/пк-пз від 13.08.2019

[Номер оголошення UA-2019-06-25-000442-b](#)

Скаржник зазначає, що учасником надано сертифікат, **викладений англійською мовою**. За твердженням Скаржника, у порушення вимог Документації, у складі Пропозиції Учасника **відсутній переклад українською мовою** Сертифікату ДСТУ ISO 14001:2015.

У ході розгляду зазначеного питання встановлено наступне. Відповідно до пункту 7 розділу I Документації під час проведення процедур закупівель **усі документи**, що готуються замовником та учасником **викладаються українською мовою**.

У разі, якщо у Пропозиції учасника надається копія документа іншою мовою, необхідно надати **переклад українською мовою**. Переклад повинен бути посвідчений підписом та печаткою учасника торгів, або посвідчений нотаріально (на

розсуд учасника).

Разом з тим, у складі Пропозиції Учасника **відсутній переклад українською мовою документа** "Certificate of Registration of Environmental Management System to ISO 14001:2015" від 25.01.2011 № 14.5000, що **не відповідає** умовам Документації в цій частині.

Враховуючи викладене, Пропозиція Учасника не відповідає умовам Документації в цій частині.

Рішення № 10154- р/пк-пз від 26.07.2019

[Номер оголошення UA-2019-05-08-000384-b](#)

Скаржник зазначає, що Учасником надано три відгуки, два з яких **перекладено українською мовою**. При цьому на відгуках **відсутнє належне засвідчення перекладу**, а лише мається штамп "Бюро перекладів Антей" і підпис. Встановити особу чи дійсність перекладу за даними, що маютьесь на відгуку, є неможливим.

Чинним законодавством передбачено, що при засвідченні вірності перекладу з однієї мови на іншу до документів, які підлягають перекладу, пред'являються такі самі вимоги, як і до документів при засвідченні вірності їх копій. Тобто, вони не повинні суперечити законові як за сутністю, так і за формою, мати юридичне значення та ін.

Вимоги до засвідчення перекладів з однієї мови на іншу: - на перекладі проставляється спеціальний напис, в якому зазначається мова оригіналу та перекладу та проставляється підпис директора бюро та відповідального перекладача; проставляється печатка бюро перекладів.

Скаржник вважає, що відгуки, які надав учасник не відповідають вимогам Документації, оскільки дійсність не підтверджена (незасвідчена) належним чином Бюро перекладів. На підставі вищевикладеного Скаржник вважає, що така Пропозиція має бути відхилена.

Замовник зазначає, що у випадку надання завіреного перекладу українською

мовою бюро перекладів Замовником не конкретизовано вимог, яким чином бюро перекладів має завірити переклад.

Пропозиція Учасника, на думку Замовника, відповідає умовам Документації в цій частині.

У ході розгляду зазначеного питання встановлено наступне. Відповідно до пункту 7 розділу I Документації під час проведення процедури закупівлі усі документи, що готуються Замовником, **викладаються українською мовою.** Тендерні пропозиції, підготовлені Учасниками, можуть бути викладені іншою мовою, при цьому повинні мати завірений переклад українською мовою бюро перекладів та/або з перекладом українською мовою з нотаріальним засвідченням підпису перекладача, якщо інше не передбачено цією тендерною документацією. Визначальним є текст, викладений українською мовою.

Документація **не містить окремих вимог до порядку засвідчення перекладу.** Враховуючи викладене, Учасник не порушив умови Документації в цій частині, у зв'язку з чим **відсутні підстави для задоволення Скарги** в цій частині.

Зміни щодо мови, які передбачили в новому Законі про публічні закупівлі

Згідно пункту 8 частини 2 статті 21 Законопроекту **оголошення про проведення відкритих торгів повинно містити наступну інформацію: мова (мови), якою (якими) повинні готуватися тендерні пропозиції;**

Згідно пункту 2 частини 1 статті 31 Законопроекту Замовник **відхиляє тендерну пропозицію** із зазначенням аргументації в електронній системі закупівель у разі якщо тендерна пропозиція учасника: викладена **іншою мовою (мовами), аніж мова (мови), що вимагається тендерною документацією.**